

NASIONNICA JABŁKÓWKA (*RHAGOLETIS POMONELLA* (WALSH))

Szkodnik podlegający obowiązkowi zwalczania

5561466

5402804

Rhagoletis pomonella: larwa w miąższu śliwki (po lewej, fot. nr 5561466, Whitney Cranshaw, Colorado State University, USA, Bugwood.org) i osobnik dorosły (po prawej, fot. nr 5402804, Joseph Berger, Bugwood.org)

Rhagoletis pomonella (RHAGPO) - <https://gd.eppo.int>

Rhagoletis pomonella (RHAGPO) - <https://gd.eppo.int>

Jabłka uszkodzone w wyniku żerowania *Rhagoletis pomonella*: objawy porażenia zewnętrznego (po lewej) i objawy porażenia wewnętrznego (po prawej) (fot. E.H.Glass, New York State Agricultural Experimental Station, USA, <https://gd.eppo.int/>).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Szkodnik jak dotąd jest stwierdzany tylko w Ameryce Północnej (Kanada, Meksyk, USA). *Rhagoletis pomonella* jest muchówką z rodziny nasionnicowatych (Tephritidae). Larwy są beznogie, kremowe, o ciele zwężającym się ku przodowi, długości 8-9 mm. Poczwaraka typu wolnego, przyjmuje postać bobówki.

Dorosłe muchówki mają długość ok. 5 mm. Ciało generalnie jest barwy czarnej, z parą przezroczystych skrzydeł z czarnymi pasami ułożonymi w formie zygzakowatej i odwłokiem z białymi poprzecznymi paskami. Identyfikacja szkodnika do gatunku możliwa jest na podstawie analizy cech morfologicznych owadów dorosłych, gdyż różnice morfologiczne między poszczególnymi gatunkami z rodzaju *Rhagoletis* są niewielkie.

Rośliny żywicielskie

Głównym żywicielem są jabłonie (*Malus* spp.), a zwłaszcza jabłoń domowa (*Malus domestica*). Do żywicieli zalicza się także niektóre gatunki drzew owocowych z rodzaju *Prunus*, w tym śliwę (*P. domestica*), *P. americana*, morelę (*P. armeniaca*), czereśnię (*P. avium*) i wiśnię (*P. cerasus*). Ponadto porażane są gatunki dziko rosnące i ozdobne z rodzajów aronia (*Aronia*), głóg (*Crataegus*), irga (*Cotoneaster*), róża (*Rosa*) i świdośliwa (*Amelanchier*). Stwierdzono żerowanie larw także w gruszkach, lecz nie były one w stanie rozwijać się do osobników dorosłych.

Objawy występowania i szkodliwość

Jaja składane są przez samice pod skórką owoców roślin żywicielskich. Miejsca składania jaj widoczne są w postaci niewielkich (średnica ok. 0,5 mm), jasnych plamek na powierzchni skórki owoców, wokół których pojawiają się przebarwienia. Larwy rozwijają się w miąższu owoców. Do miąższu porażonych owoców przenikają mikroorganizmy powodujące jego

gnicie. Porażone owoce przedwcześnie dojrzewają i opadają z drzewa. Larwy przepoczwarczają się w podłożu, przy roślinie żywicielskiej. Natomiast przepoczwarczenie larw w przewożonych owocach odbywa się zwykle w materiale opakowaniowym towarzyszącym owocom (skrzynki, kartony, itp.).

Jest to jeden z najgroźniejszych szkodników spośród północnoamerykańskich nasionnicowatych. Wywołuje szkody przede wszystkim w produkcji jabłek, obniżając wartość handlową owoców.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Dorosłe muchówki mogą przelatywać na niewielkie odległości. Na większy dystans szkodnik może rozprzestrzeniać się wraz z owocami oraz materiałem szkółkarskim roślin żywicielskich.

Zwalczanie

Usuwa się i niszczy porażone owoce, a nawet całe drzewa. W celu ograniczenia liczebności owadów dorosłych stosuje się opryski insektycydami. Stosowanie pułapek feromonowych pozwala na monitoring występowania szkodnika oraz ograniczenie jego liczebności.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *Rhagoletis pomonella* podlega obowiązkowi zwalczania, jako jeden z gatunków nasionnicowatych (*Tephritidae*) nieeuropejskich.